

Åskväder och blixtnedslag

Faktablad med information till fastighetsägare

Åskväder och blixtnedslag kan orsaka dödsfall och omfattande skador på egendom. Det kan leda till brand och strömavbrott men också till skada på elsystem och elektronisk utrustning. Direkta blixtnedslag på byggnader sker varje år.

Även om blixten inte slår ner i en byggnad kan strömmen ta sig fram via el- och teleledningar. Överspänningar kan uppstå på betydande avstånd från blixtnedslaget och leda till skada eller störning på känslig elektronik. Blixtnedslag är också en orsak till skogsbränder.

Ta reda på risken

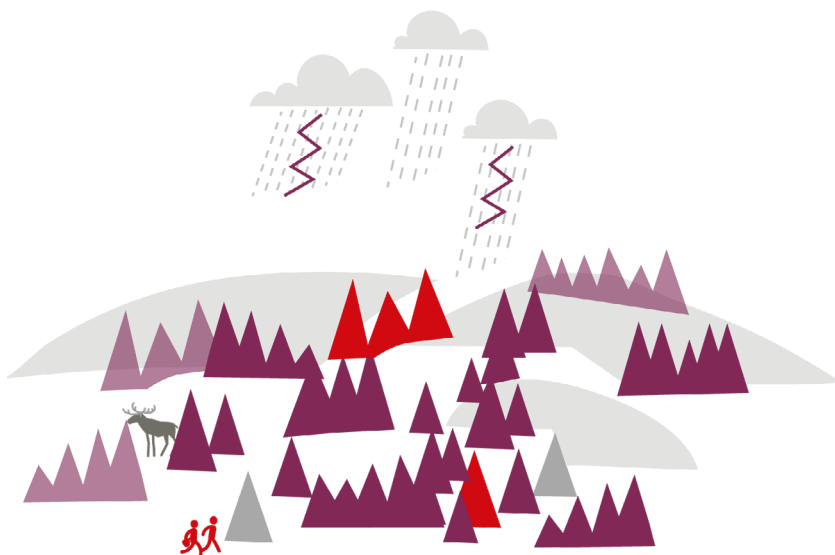
- SMHI tillhandahåller kartor som visar blixurladdningar per dygn samt kartor över antalet åskdagar och antalet blixurladdningar för varje år och månad sedan 2002.
- Kontrollera åskskyddet på din fastighet.

Åskväder och blixtnedslag

Åskväder förekommer framför allt på sommareftermiddagar i stora bymoln som byggs upp genom soluppvärmningen under dagen. Det åskar mer i södra Sverige än i norra delar av landet. I ett åskmoln samlas negativa laddningar i den nedre delen och positiva i den övre.

När spänningsskillnaden mellan marken och molnet eller mellan molnets olika delar blir tillräckligt stor sker ett överslag och det bildas en gnista, blixten.

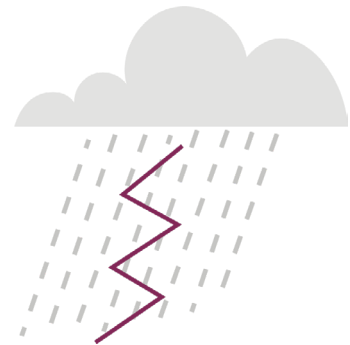
Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Före

- Installera ett åskskydd om det inte redan finns. Ett åskskydd fångar in blixurladdningen och leder strömmen från byggnaden ner till marken.
- Installera jordfelsbrytare och överspänningsskydd för att skydda elektriska utrustningar.
- Det finns flera webbsidor och appar som spårar åska och blixtnedslag i realtid.
- Larmtjänster finns för företag och verksamheter som är känsliga för åska och blixtnedslag och störningar på exempelvis el- eller telenäten.

Under

- Gå inomhus, det är i allmänhet säkrare inuti byggnader.
- Undvik att befinna dig på öppet fält eller vid höga punkter.
- Undvik att stå under träd eller andra höga föremål.
- Undvik att befinna dig i och på vatten.
- Undvik att gå ut på till exempel balkonger eller verandor.
- Undvik att röra eller stå nära lampor eller andra elektriska produkter, vattensystem, (kranar och duschar) eller eldstäder (om det blir blixtnedslag i skorstenen).
- Dra ur sladdar ur vägguttag.
- Stäng alla fönster och dörrar för att undvika glassplitter.

Efter

- Kontrollera elanläggningar och utsatta elprodukter. Vid upptäckta fel kontakta en behörig reparatör eller elinstallatör.
- Kontrollera åskskydd vid besiktning av fastigheter.
- Kontrollera skogsområden efter ett åskoväder. Bränder kan uppstå under ett åskväder men även en period efter. Larma om du misstänker brand.

Mer information

[Krisinformation.se](https://www.krisinformation.se)

[Elsäkerhetsverket, Åska och åskskydd](#)

[Svenska Kraftnät, Vad händer med transmissionsnätet när det åskar](#)

[SMHIs vädervarningar](#)

Faktabladerna är en sammanställning av information från olika källor och framtagna av den myndighetsgemensamma Arbetsgrupp naturolyckor.